

'13 uur is één grote, niet weg te leggen,
adrenalinekick.' - TROUW

DEON MEYER

An aerial night view of a city, likely Cape Town, with a mountain range in the background. The city lights are illuminated, and the sky is a deep blue. The title '13 UUR' is overlaid on the bottom part of the image.

13 UUR

EEN BENNIE GRIESSEL-THRILLER

Over het boek

Wanneer een Amerikaanse rugzaktoeriste in Kaapstad verdwijnt en politici in paniek raken over het beschadigde imago van de stad, krijgt inspecteur Bennie Griessel de taak om de jonge vrouw terug te vinden. De keuze voor Bennie is allesbehalve oncontroversieel, want zijn alcoholprobleem is alom bekend, en zijn carrière is na 25 jaar bij de politie nagenoeg tot stilstand gekomen. Maar de zaak van het verdwenen meisje biedt hem een kans om nog een keer te laten zien waarom velen binnen de politie en de politiek hem als een ware legende beschouwen. Bennie heeft slechts dertien uur de tijd om de jonge vrouw terug te vinden, om twee moorden op te lossen en om tussendoor zijn jarenlange ervaring over te dragen op de volgende generatie misdaadbestrijders, die afkomstig zijn uit alle etnische groeperingen die het nieuwe Zuid-Afrika rijk is. Dertien uur om een complot te ontrafelen dat een bedreiging blijkt te vormen voor het hele land...

Over de auteur

Deon Meyer is de bestsellerauteur van tien misdaadthrillers die zich in Zuid-Afrika afspelen. Voor hij zich fulltime aan het schrijven wijdde, werkte hij onder meer als verslaggever, persvoorlichter, creative director en internetstrategist. Zijn boeken hebben vele internationale prijzen ontvangen en zijn in 25 talen vertaald. *13 uur* werd in 2012 door *VN's Detective & Thrillergids* uitgeroepen tot 'thriller van het jaar'.

Van dezelfde auteur

Duivelspiek
Feniks
13 uur
Onzichtbaar
7 dagen
Spoor
Orion
Cobra
Proteus
Icarus

De spanningsnieuwsbrief

Wilt u op de hoogte blijven van alle nieuwe spannende boeken van A.W. Bruna Uitgevers, dé thrilleruitgever van Nederland?

Geeft u zich dan op voor onze spanningsnieuwsbrief via onze website www.awbruna.nl

Colofon

Oorspronkelijke titel

13 uur

© Deon Meyer 2008

Omslagbeeld

© iStock/Tini31

Omslagontwerp

Buro Blikgoed

© 2021 A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht en Martine Vosmaer en
Karina van Santen

ISBN paperback 978 94 005 0161 4

ISBN e-book 978 90 449 6530 8

NUR 305

DEON MEYER

13 UUR

Vertaald uit het Zuid-Afrikaans door
Martine Vosmaer en Karina van Santen

A.W. Bruna Fictie

1

Om 05.36 uur rent ze de steile helling van de Leeuwenkop op, haar sportschoenen roffelen vinnig op het brede, onverharde pad.

Op dat moment vinden de vroege stralen van de zon haar als een zoeklicht tegen de berghelling. Ze is een toonbeeld van zorgeloze gratie. Van achteren gezien danst haar donkere vlecht tegen het rugzakje; haar nek steekt bruin verbrand af tegen het bleekblauw van haar T-shirt. Er straalt energie uit de ritmische stappen van haar lange benen in de denim short. Ze wekt een jonge, atletische indruk; levenslustig, gezond, geconcentreerd.

Totdat ze plotseling blijft staan en over haar linkerschouder kijkt. Dan verbreekt de illusie, want op haar gezicht staat angst te lezen. En uitputting.

Ze ziet niets van de indrukwekkende schoonheid van de stad in het zachte licht van de opkomende zon. Haar ogen zoeken wild en bang naar beweging in het struikgewas achter haar. Ze weet dat ze er zijn, maar niet hoe dichtbij. Haar adem jaagt, van inspanning, ontzetting en angst. De adrenaline en de verschrikkelijke drang om te leven dwingen haar om door te rennen, om vol te houden ondanks haar verzuurde benen, de brand in haar borst, de uitputting van een nacht zonder slaap en het gebrek aan richtinggevoel in een onbekende stad, een vreemd land, een ongenaakbaar werelddeel.

Voor haar splitst het pad zich. Haar instinct dwingt haar naar rechts, verder omhoog, naar de rotskoepel van de Leeuwenkop. Ze denkt niet na, ze heeft geen strategie, ze loopt blindelings, haar slanke armen als de zuigers van een machine die haar aandrijft.

Inspecteur Bennie Griessel slaapt.

Hij droomt dat hij met een grote tankwagen over de N1 rijdt, de helling tussen Plattekloof en Parow af, te hard, hij heeft de auto niet helemaal onder controle. Als zijn telefoon gaat, is de eerste schrille toon genoeg om hem met een kortstondig gevoel van opluchting naar de werkelijkheid terug te roepen. Hij doet zijn ogen open en kijkt op de wekkerradio. Het is 05.37 uur.

Hij zwaait zijn voeten uit het eenpersoonsbed, de droom al vergeten, en blijft even op de rand zitten, onbeweeglijk, als een man op de rand van een afgrond. Dan staat hij op en strompelt naar de deur, de houten trap af naar de woonkamer, waar hij gisteravond zijn mobiel heeft laten liggen. Zijn donkere haar, dat te lang niet meer is geknipt, zit in de war. Hij draagt alleen een verschoten rugbyshort. Zijn enige gedachte is dat een telefoontje om deze tijd van de ochtend slecht nieuws moet zijn.

Hij herkent het nummer op het scherm van zijn telefoon niet.

‘Griessel.’ Zijn stem laat hem in de steek, hees doordat het de eerste woorden van de dag zijn.

‘Hé, Bennie, met Vusi. Sorry dat ik je wakker bel.’

Hij probeert zich te concentreren, zijn hoofd is nog wazig. ‘Geeft niet.’

‘We hebben een... lichaam.’

‘Waar?’

‘De St. Martinikerk, die Lutherse kerk boven aan de Langstraat.’

‘In de kerk?’

‘Nee, ze ligt buiten.’

‘Ik ben er zo.’

Hij verbreekt de verbinding en haalt een hand door zijn haar.

‘Ze,’ had inspecteur Vusumuzi Ndabeni gezegd.

Vast gewoon een *bergie*, een dakloze. Die te veel van het een of ander heeft gezopen.

Hij legt de telefoon naast zijn nieuwe tweedehands laptop.

Als hij zich omdraait, nog niet helemaal wakker, stoot hij zijn scheenbeen tegen het voorwiel van de fiets die tegen zijn bank van de lommerd staat. Hij kan hem nog net opvangen voordat hij omvalt. Dan gaat hij de houten trap weer op. De fiets herinnert hem even aan zijn financiële problemen, maar daar wil hij nu niet aan denken.

In zijn slaapkamer trekt hij de korte broek uit en de muskusgeur van seks stijgt op van zijn onderlijf.

Fok.

De kennis van goed en kwaad bezwaart hem opeens. Samen met de gebeurtenissen van de vorige avond perst dat gevoel de laatste loomheid uit zijn hoofd.

Wat bezielde hem?

Hij gooit de broek met een beschuldigende boog op het bed en loopt de badkamer in.

Nijdig doet hij de klep van de wc omhoog, mikt en plast.

Plotseling is ze op het asfalt van de Seinheuvelweg en ziet een vrouw met een hond, honderd meter naar links. Haar mond vormt een uitroep, twee woorden, maar haar stem gaat verloren in het jagen van haar adem.

Ze rent naar de vrouw met de hond. Het is een groot beest, een ridge-back. De vrouw is een jaar of zestig, blank, met een grote roze zonnehoed, een wandelstok en een klein rugzakje.

De hond wordt opeens onrustig. Misschien ruikt hij haar angst, voelt hij de paniek in haar. Haar zolen kletsen tegen het asfalt wanneer ze vaart mindert. Drie meter van hen af blijft ze stilstaan.

‘Help me,’ zegt het meisje. Ze heeft een duidelijk accent.

‘Wat is er?’ Ongerustheid in de ogen van de vrouw. Ze doet een stap naar achteren. De hond gromt en trekt aan de riem, naar het meisje toe.

‘Ze willen me vermoorden.’

De vrouw kijkt verschrikt om zich heen. ‘Maar er is niemand.’

Het meisje kijkt over haar schouder. ‘Ze komen eraan.’

Dan kijkt ze naar de vrouw en de hond en beseft dat het niets zal uithalen. Niet hier op de open berghelling. Niet tegen hen. Ze zou hen allemaal in gevaar brengen.

‘Bel de politie. *Please*. Bel alstublieft de politie,’ zegt ze en dan begint ze weer te lopen, eerst langzaam, met een onwillig lichaam. De hond rukt zich naar voren en blaft een keer. De vrouw trekt aan de riem.

‘Maar waarom?’

‘*Please*,’ zegt ze en ze rent met zware voeten over het asfalt in de richting van de Tafelberg. ‘Bel de politie.’

Als ze zeventig stappen verder is, kijkt ze even om. De vrouw staat er nog steeds, aan de grond genageld en verdwaasd.

Bennie Griessel trekt de wc door en vraagt zich af waarom hij dat van gisteravond niet heeft zien aankomen. Hij heeft het niet opgezocht, het is gewoon gebeurd. Jezus, hij hoeft zich niet schuldig te voelen, hij is ook maar een mens.

Maar hij is getrouwd.

Als je het tenminste een huwelijk kunt noemen. Van tafel en bed en woning gescheiden. Nee, verdomme, Anna kan niet alles hebben. Ze kan hem niet uit zijn eigen huis verdrijven en van hem verwachten dat hij twee huishoudens onderhoudt en dan ook nog willen dat hij zes maanden lang nuchter en celibatair blijft, fok.

Nuchter is hij tenminste wel. Honderdzesenvijftig dagen al. Dat is meer dan vijf maanden strijd tegen de fles, dag na dag, uur na uur, tot nu toe.

God, Anna mag er nooit achterkomen, dat van gisteravond. Niet nu.

Minder dan een maand voordat hij zijn ballingschap heeft uitgezeten, de straf voor zijn gezuip. Als Anna het te weten komt, kan hij het wel schud-den, dan is al dat geploeter en geworstel voor niets geweest.

Hij zucht en gaat voor het spiegelkastje staan om zijn tanden te poetsen. Hij bekijkt zichzelf. Het grijs bij de slapen, de rimpels naast zijn zwarte ogen, de Slavische trekken. Nooit een echte adonis geweest.

Hij doet het kastje open, haalt de borstel en de tandpasta eruit.

Wat zag ze in hem, die Bella? Gisteravond was er een moment geweest dat hij zich afvroeg of ze met hem naar bed ging omdat ze hem zielig vond, maar toen was hij te geil, te dankbaar voor haar zachte stem en haar grote borsten en haar mond. God, die mond, hij had iets met monden, daar was het hele probleem mee begonnen. Nee, het was begonnen met Lize Beekman, maar vertel dat maar eens aan Anna.

Jissis.

Bennie Griessel poetst snel zijn tanden, stapt onder de douche en draait de kranen open zodat hij de beschuldigende geuren van zijn lichaam kan wassen.

Het is geen bergie. Griessels hart slaat een slag over als hij over de scherpe punten van het kerkhek klimt en het meisje ziet liggen. De sportschoenen, de kaki short, het oranje topje en de vorm van haar benen en armen ver-raden dat ze jong is. Ze doet hem aan zijn dochter denken.

Hij loopt het geasfalteerde pad op, langs de hoge palmen en dennen en langs een geel bordje met EIGEN TERREIN. PARKEREN OP EIGEN RISICO naar de plek waar ze op datzelfde asfalt ligt, links van het fraaie grijze kerkgebouw.

Hij kijkt op naar de volmaakte ochtend. Helder, bijna geen wind, alleen een vage bries die verse zeelucht de berg op voert. Dit is geen moment voor de dood.

Vusi staat naast haar, bij Dik en Dun van Forensisch, een politiefoto-graaf en drie mannen in het uniform van de SAPS, de *South African Police Service*. Achter Griessel, op de stoep van de Langstraat, staan nog meer uniformen, minstens vier, heel gewichtig in het witte overhemd met zwarte epauletten van Metro, de gemeentepolitie. Samen met een kluitje om-standers leunen ze met hun armen op het hek en kijken naar de stille fi-guur.

‘Morgen, Bennie,’ zegt Vusi Ndabeni op zijn rustige manier. Hij is even lang als Griessel, maar lijkt kleiner; slank en verzorgd, scherpe naad in de zwarte broek, spierwit overhemd met das, glimmende schoenen. Zijn kroeshaar is kort en hoekig geknipt, het sijkje onberispelijk bijgewerkt. Hij

heeft chirurgische handschoenen aan. Griessel heeft hem afgelopen donderdag voor het eerst ontmoet, samen met de vijf andere rechercheurs die hij het komende jaar moet 'mentoreren'. Dat is het woord dat John Afrika, districtschef Recherche en Criminele Inlichtingendienst, gebruikte. Maar toen Griessel alleen in Afrika's kantoor aan de Alfredstraat zat, was het: 'We zitten in de shit, Bennie. We hebben de zaak-Lotz verkloot en nu zegt de top dat we hebben zitten slapen in de Kaap, we moeten onze vingers uit onze neus halen, maar wat kan ik doen? Ik ben mijn beste mensen kwijt en die nieuwelingen kunnen nog niets, het zijn groentjes. Kan ik op je rekenen, Bennie?'

Een uur later, in de grote vergaderzaal van de commissaris, met zes van zijn beste 'nieuwe' mensen, die naast elkaar op grijze dienststoelen zaten en niet erg onder de indruk leken, verzachtte John Afrika de boodschap: 'Bennie zal jullie mentor zijn. Hij zit al 25 jaar bij het korps, hij zat al bij de voormalige afdeling Moord en Roof toen de meesten van jullie nog op de lagere school zaten. Wat hij al vergeten is, moeten jullie nog leren. Maar jullie moeten één ding goed begrijpen: hij is er niet om je werk voor je te doen. Hij is je raadsman, je klankbord. En je mentor. Het woordenboek zegt...' de commissaris wierp even een blik op zijn aantekeningen, '*... een oudere, wijze vriend, die je met goede raad terzijde staat.* Dat is de reden waarom ik hem aan de Provinciale Taskforce heb toegevoegd. Want Bennie is ouder en wijzer, en je kunt hem vertrouwen, want ik kan hem vertrouwen. Er gaat te veel kennis verloren, er komen te veel nieuwe mensen bij en we hoeven niet elke keer het wiel opnieuw uit te vinden. Leer van hem. Jullie zijn zorgvuldig geselecteerd; er zijn er niet veel die deze kans krijgen.'

Griessel bekeek hun gezichten. Vier slanke zwarte mannen, een dikke zwarte vrouw en een breedgeschouderde kleurling, allemaal begin dertig. Er was niet veel te merken van spontane dankbaarheid, behalve bij Vusumuzi ('maar iedereen noemt me Vusi') Ndabeni. De gekleurde rechercheur, Fransman Dekker, was openlijk vijandig. Maar Griessel was al gewend aan de onuitgesproken gevoelens bij de nieuwe SAPS. Hij stond naast John Afrika en zei tegen zichzelf dat hij dankbaar moest zijn dat hij nog een baan had na het ontbinden van de Eenheid Ernstige en Geweldd misdrijven, en dat hij en Mat Joubert, zijn voormalige chef, niet achter een bureau waren gezet zoals de meesten van hun collega's.

De nieuwe structuur die niet nieuw is, het is verdomme precies hetzelfde liedje als dertig jaar geleden: rechercheurs achter bureaus, want zo doen ze het tegenwoordig in het buitenland dus nu moet de SAPS het ook zo doen. Maar hij heeft tenminste nog werk en Joubert heeft hem voorge-

dragen voor bevordering. Als zijn geluk blijft aanhouden, als ze verder kunnen kijken dan zijn drankverleden, de positieve discriminatie en alle politieke shit, hoort hij vandaag of hij het tot hoofdinspecteur heeft geschopt.

Hoofdinspecteur Bennie Griessel. Dat klinkt lekker. En hij kan de loonsverhoging goed gebruiken. Heel goed.

‘Morgen, Vusi,’ zegt hij.

‘Ha, Bennie,’ groet Jimmy, de lange, magere witjas van Forensisch. ‘Ik hoor dat ze je tegenwoordig “The Oracle” noemen.’

‘Zoals dat wijf uit *The Lord of the Rings*,’ zegt Arnold, de kleine dikke. Samen staan ze in Kaapse politiekringen bekend als Dik en Dun, meestal in de uitgekauwde grap ‘Forensisch staat je bij door Dik en Dun.’

‘*The Matrix*, sukkel,’ zegt Jimmy.

‘Doet er niet toe,’ zegt Arnold.

‘Morgen,’ zegt Griessel. Hij wendt zich naar de uniformen onder de boom en haalt diep adem om tegen hen te zeggen: dit is een plaats delict, rot op naar de andere kant van de muur, als hij zich herinnert dat het Vusi’s zaak is; hij moet zijn mond houden en voor mentor spelen. Hij werpt de uniformen een vernietigende blik toe, zonder het minste effect, en draait zich om naar het lijk.

Het meisje ligt op haar buik, haar hoofd van de straat afgekeerd. Haar blonde haar is heel kort. Op haar rug twee korte, horizontale snijwonden, symmetrisch links en rechts op de schouderbladen. Maar de gewelddadige snee door haar keel, diep genoeg om de slokdarm bloot te leggen, is de doodsoorzaak. Haar gezicht, borst en schouders liggen in een grote plas bloed. De geur van de dood is al aanwezig, bitter als koper.

‘Jissis,’ zegt Griessel, want al zijn angsten en weerzin golven in hem op en hij moet langzaam en rustig ademen, zoals dokter Barkhuizen hem heeft geleerd. Hij moet afstand nemen, *hij moet het niet internaliseren*.

Even doet hij zijn ogen dicht. Dan kijkt hij weer omhoog, naar de bomen. Hij zoekt objectiviteit, maar dit is een verschrikkelijke manier om dood te gaan. Zijn geest wil hem de gebeurtenis laten zien zoals die zich heeft afgespeeld, het mes dat flitsend en spekglad diep door haar weefsel snijdt.

Hij staat snel op en doet of hij om zich heen kijkt. Dik en Dun bekvechten ergens over, zoals gewoonlijk. Hij probeert te luisteren.

God, ze is zo jong. Achttien, negentien?

Hoe gek moet je zijn om zo’n kind de keel door te snijden? Hoe pervers?

Hij dwingt de beelden uit zijn hoofd en denkt aan de feiten, de gevolgen. Ze is blank. Dat betekent problemen. Dat betekent media-aandacht, en

weer het hele circus van beschuldigingen van de ‘misdaad-die-uit-de-hand-loopt’. Dat betekent grote druk en lange uren en te veel mensen met een vinger in de pap en iedereen die alleen zijn eigen reet wil redden. Hij heeft geen zin meer in die dingen.

‘Problemen,’ zegt hij zacht tegen Vusi.

‘Weet ik.’

‘De uniformen kunnen beter achter de muur blijven.’

Ndabeni knikt en loopt naar de uniformen toe. Hij vraagt hun om met een omweg, achter de kerk langs, weg te gaan. Ze reageren traag, want ze willen deel uitmaken van het gebeuren. Maar ze gaan.

Vusi komt bij hem staan met een notitieblok en pen in de hand. ‘Alle hekken zijn dicht. Er is een toegangshek voor auto’s aan de andere kant, bij het kantoor van de kerk, en het hoofdhek hier voor het gebouw. Ze moet over de omheining zijn geklommen; dat is de enige manier om hier binnen te komen.’ Vusi praat te snel. Hij wijst met zijn vinger naar een kleurling die aan de andere kant van de muur op de stoep staat. ‘Die man daar... James Dylan Fredericks, heeft haar gevonden. Hij is bedrijfsleider van Kauai Health Foods in de Kloofstraat. Hij zegt dat hij altijd met de Golden Arrow-bus uit Mitchells Plain komt en vanaf de halte gaat lopen. Hij kwam hier om vijf over vijf langs en zag iets. Hij is over het hek geklommen, maar toen hij het bloed zag, is hij teruggegaan en heeft bureau Caledonplein gebeld, want dat nummer heeft hij onder een sneltoets, voor de winkel.’

Griessel knikt. Hij vermoedt dat Ndabeni zenuwachtig wordt van zijn aanwezigheid, alsof hij hier is om de zwarte man te evalueren. Dat zal hij moeten rechtzetten.

‘Ik zal tegen Fredericks zeggen dat hij kan gaan, we weten waar we hem kunnen vinden.’

‘Het is goed, Vusi. Je hoeft niet... ik waardeer het dat je me de details geeft, maar ik wil niet dat je... je weet wel...’

Ndabeni raakt Griessels arm aan, alsof hij hem gerust wil stellen. ‘Het is oké, Bennie. Ik wil leren.’

Vusi zwijgt even. Dan voegt hij eraan toe: ‘Ik wil dit niet verknallen, Bennie. Ik heb vier jaar in Khayelitsha gezeten en ik wil niet terug. Maar dit is mijn eerste... blanke.’ Voorzichtig, alsof het een racistische opmerking kan zijn. ‘Dit is een andere wereld.’

‘Dat is het zeker.’ Griessel is niet goed in dit soort dingen, altijd onzeker over de juiste, politiek correcte woorden. Vusi redt hem: ‘Ik heb gevoeld of er iets in haar broekzakken zat. Een ID of zo. Maar er zit niets in. Nu is het wachten alleen nog op de patholoog.’

Ergens in de bomen kwettert schrill een vogel. Naast hen landen twee duiven, die onmiddellijk op de grond beginnen te pikken. Griessel kijkt rond. Op het kerkterrein staat een auto, een witte Toyota-minibus, die aan de zuidkant bij een twee meter hoge bakstenen muur geparkeerd staat. Het woord *Adventure* is met rode letters op de zijkant geschilderd.

Ndabeni volgt zijn blik. ‘Ze parkeren hier waarschijnlijk voor de veiligheid,’ en hij gebaart naar de hoge muren en gesloten hekken. ‘Ik geloof dat ze een kantoor in de Langstraat hebben.’

‘Dat zou kunnen.’ De Langstraat is het hoofdkwartier van het rugzaktoerisme in de Kaap; jonge mensen, studenten uit Europa, Australië en Amerika, die goedkoop onderdak en avontuur zoeken.

Griessel hurkt weer bij het lichaam, maar zo dat haar gezicht van hem afgewend ligt, want hij wil niet naar de verschrikkelijke wond of haar fijne trekken kijken.

Laat het alsjeblieft geen buitenlandse zijn, denkt hij.

Want dan loopt de boel echt uit de hand.

2

Ze was het Kloofnekkpad afgerend en even besluiteloos blijven staan. Ze wilde rusten, ze wilde op adem komen en proberen de angst onder controle te krijgen. Ze moest een beslissing nemen: rechts, van de stad af, naar wat volgens de wegwijzer *Camps Bay* heet en wat er nog meer aan die kant van de berg lag, of links, min of meer terug naar waar ze vandaan was gekomen. Haar instinct zei rechts, weg, verder weg van haar achtervolgers en van de verschrikkelijke gebeurtenissen van die nacht.

Maar dat is wat ze zouden verwachten, dat is wat haar dieper het onbekende in zou voeren, verder weg van Erin, en ze was linksaf gegaan, zonder verder na te denken, haar sportschoenen sloegen luid tegen het dalende asfalt. 400 meter was ze aan de rechterkant van de tweebaansweg gebleven en toen rechts afgeslagen, een steenachtige helling af gestruikeld, een veldje over, naar de normaliteit van Higgovale, een woonwijk hoog tegen de berg. Grote, dure huizen met afgesloten tuinen en hoge muren. Haar hoop was opgevlamd; hier zouden mensen zijn die iets konden doen, die een schuilplaats, bescherming en hulp konden bieden.

De hekken waren dicht, elk huis een fort, de straten verlaten, zo vroeg op de ochtend. De weg kronkelde steil tegen de berg op, haar benen wilden niet meer, en toen zag ze het open hek van het huis rechts van haar. Haar hele wezen snakte naar rust. Ze keek over haar schouder, er was niemand. Ze schoot het hek door. Een korte, steile oprit, een garage en een afdak. Rechts dichte struiken tegen de hoge muur; links het huis, achter een ijzeren traliehek en een gesloten poort. Ze kroop tussen de struiken tot bij de gepleisterde muur, helemaal achterin, waar ze onzichtbaar zou zijn vanaf de weg.

Ze was eerst op haar hurken gezakt, met haar rugzak tegen de muur. Ze liet doodmoe haar hoofd hangen en sloot haar ogen. Toen was ze verder gezakt, totdat ze op haar billen zat. Ze wist dat het vocht van de bakstenen en de rottende bladeren vlekken zouden maken op haar blauwe denim short, maar het kon haar niet schelen. Het enige wat ze wilde was uitrusten.

Opeens heeft ze weer de scène voor ogen die zich meer dan zes uur ge-

leden in haar hoofd heeft vastgezet. Haar lichaam schokt van angst en ze doet haar ogen open, want ze kan daar nu niet aan denken. Het is te... alles. Door het gordijn van diepgroene bladeren en grote felrode bloemen ziet ze een auto onder het afdak staan en daar concentreert ze zich nu op. Een vreemde vorm, slank en elegant, niet nieuw. Wat zou het zijn? Op die manier probeert ze haar aandacht van de terreur in haar hoofd af te leiden. Haar adem gaat weer regelmatig, maar haar hart niet. Uitputting drukt als een dood gewicht op haar, maar ze verzet zich; ze kan zich die luxe nog niet veroorloven.

Om 06.27 uur hoort ze rennende voetstappen in de straat, van meer dan één persoon, uit dezelfde richting als waar zij vandaan is gekomen, en haar hart slaat weer over.

Ze hoort hoe ze naar elkaar roepen buiten op straat in een taal die ze niet verstaat. De voetstappen vertragen en houden stil. Ze schuift iets naar voren, zoekt een opening tussen de bladeren om doorheen te kunnen zien en kijkt strak naar het open hek. Een van hen staat daar, nauwelijks zichtbaar, mozaïekstukken die laten zien dat hij zwart is.

Ze zit doodstil.

Ze ziet het mozaïek bewegen. Hij loopt het hek binnen, geluidloos op zijn sportschoenzolen. Ze weet dat hij de verstopplekken, het huis en de auto onder het afdak zal afzoeken met zijn ogen.

De vage vorm halveert. Bukt hij zich? Zodat hij onder de auto kan kijken?

De stukjes waaruit hij gevormd is verdubbelen, de omtrek wordt groter, hij komt dichterbij. Kan hij haar zien, hier helemaal achterin?

‘Hé!’

Ze schrikt van de stem, een mokerslag in haar borst, ze weet niet of ze op dat moment heeft bewogen.

De donkere figuur verwijdert zich, maar zonder haast.

‘Wat moet je?’ De stem komt vanaf het huis, boven. Iemand praat tegen de zwarte man.

‘Niks.’

‘Sodemieter op.’

Geen antwoord. Hij staat stil, en komt dan kalm, langzaam in beweging totdat zijn verbrokkelde vorm door de bladeren verdwijnt.

De twee rechercheurs doorzoeken het kerkterrein vanaf de zuidkant. Vusi begint vooraan, bij de grens met de Langstraat en het puntige, barokke hek, en Griessel achter, bij de hoge bakstenen muur. Hij loopt langzaam, stap voor stap, hoofd omlaag, zijn ogen gaan heen en weer. Het lukt hem

slecht zich te concentreren, hij heeft een ongemakkelijk gevoel, iets ongrijpbaars, vaag en vormeloos. Maar hij moet zich hierop richten, op de kale grond, de graspollen, de boomstammen, de stukken asfalt. Hij bukt zich van tijd tot tijd om iets op te pakken en in zijn vingers te houden: de dop van een bierflesje, twee ringetjes van frisdrankblikjes, een verroeste metalen wisser, een leeg wit plastic zakje.

Hij loopt tot achter de kerk, waar het straatgeluid opeens gedempt is. Hij kijkt omhoog naar de toren. Er staat een kruis op de punt. Hoe vaak is hij hier al langsgereden, en nooit heeft hij goed gekeken. Het kerkgebouw is mooi, een architectonische stijl waarvan hij de naam niet weet. De tuin is goed onderhouden, de grote palmen, dennen en oleanders, hoeveel jaar geleden zijn ze geplant? Hij loopt achter het kantoorgebouwtje langs en dan is het geluid van de straat weer terug. In de noordhoek van het terrein blijft hij staan en kijkt de Langstraat in. Dit is nog de oude Kaap, de gebouwen zijn semivictoriaans, de meeste met maar één verdieping, nu in felle kleuren geschilderd, waarschijnlijk om ze aantrekkelijk te maken voor jongeren.

Waar komt die vage onrust in hem vandaan? Het komt niet door gisteravond. Het komt ook niet door dat andere, waar hij al twee, drie weken omheen draait, dat met Anna en weer bij haar intrekken en of dat ooit zal lukken.

Is het de mentorkwestie? Op de plaats van een moord komen en wel mogen kijken, maar nergens aan mogen komen? Het zal hem zwaar vallen, dat weet hij nu al.

Of misschien moet hij alleen iets eten.

Hij kijkt in zuidelijke richting, naar de kruising met de Oranjestraat. Nog voor zevenen op een dinsdagochtend en het is druk op straat met auto's, bussen, taxi's, scooters en voetgangers. Het energieke gewoel dat bij half januari hoort: de scholen gaan weer beginnen, de feestdagen zijn voorbij, vergeten. Op de stoep is het kluitje ramptoeristen aangegroeid tot een kleine meute. Er zijn nu ook twee persfotografen, cameratas over de schouder, lange lens als wapen in de aanslag. Hij kent een van hen, een drinkmaatje uit zijn zuipdagen, die jaren voor de *Cape Times* heeft gewerkt en nu voor een tabloid op sensatie jaagt. Op een avond in de Fireman's Arms had hij gezegd: als je de politie en de media een week op Robbeneiland opsluit, gaan alle drankhandelaren van Kaapstad op de fles.

Hij ziet een fietser die behendig door het verkeer laveert, een racefiets met onmogelijk dunne wielen, de fietser in een strak zwart broekje, felgekleurd shirt, schoenen en valhelm. De klojo heeft zelfs handschoenen aan. Zijn ogen volgen de fiets tot voorbij het verkeerslicht van de Oranjestraat,

en hij weet dat hij er nooit zo belachelijk wil uitzien. Hij voelt zich al stom genoeg met die pispotherm op zijn kop. Hij zou die niet eens gedragen hebben als hij hem niet bij de fiets had gekregen.

Dokter Barkhuizen, zijn sponsor bij de AA, was erover begonnen.

Griessel had gefrustreerd tegen de dokter gezegd dat de trek in een borrel niet minder werd, de eerste drie maanden waren allang voorbij, de zogenaamde crisisperiode, en zijn behoefte was nog even groot als op de eerste dag. De dokter had het één-dag-tegelijk-motto aangehaald, maar toen Griessel zei dat hij meer nodig had dan dat, had de dokter gezegd: 'Je moet afleiding zoeken; wat doe je 's avonds?'

's Avonds? Een politiemans heeft helemaal geen 's avonds. En als hij wonder boven wonder toch vroeg thuiskwam, schreef hij aan zijn dochter Carla, of stopte hij een van zijn vier cd's in de computer, pakte de basgitaar en speelde mee.

'Ik heb 's avonds van alles te doen, dokter.'

'En 's ochtends?'

'Soms ga ik wandelen in het park. Daar boven bij het reservoir.'

'Hoe vaak?'

'Weet ik niet. Af en toe. Een keer per week, misschien minder..'

Het probleem met de dokter is dat hij welbespraakt is. En geestdriftig. Over alles. Een van die positieve het-glas-is-halfvoltypes die niet rusten voordat ze jou ook geïnspireerd hebben. 'Ik ben een jaar of vijf geleden begonnen met fietsen, Bennie. Mijn knieën houden niet van joggen, maar een fiets is vriendelijk voor de ledematen van een oude man. Ik ben kalm begonnen, vijf, zes kilometer per dag. En toen kreeg het me te pakken, want het is lekker. De frisse lucht, de geur, de zon, je voelt de hitte en de kou, je ziet dingen vanuit een ander perspectief, want je beweegt in je eigen tempo, het is alsof de wereld tot rust komt. Je hebt tijd om na te denken.'

Na de derde toespraak van de dokter begon hij enthousiast te worden en eind oktober ging hij op zoek naar een fiets. Op zijn gebruikelijke manier: Bennie 'Koopjesjager' Griessel, zoals zijn tienerzoon Fritz hem goedmoedig spottend noemt. Eerst ging hij de prijs van nieuwe fietsen bekijken in de winkels en hij ontdekte twee dingen: dat ze belachelijk duur zijn en dat hij meer van de bonkige mountainbikes hield dan van dat magere glimmende racegedoe. Daarna was hij bij de lommerd gaan kijken, maar daar was het allemaal afgeragd, goedkoop spul, dat zelfs nieuw al rotzooi is. Vervolgens had hij op internet gezocht, en daar vond hij de advertentie: bloemrijke taal over een Giant Alias, 27 versnellingen, superlicht aluminium frame, Shimano-shifter en -schijfremmen, gratis zadeltasje met ge-

reedschap en gratis valhelm. ‘Een maand oud, oorspronkelijke prijs 7.500 rand, *upgrading to DH*, wat, zoals de eigenaar hem later aan de telefoon uitlegde, voor *Downhill* staat, alsof hij dan wél wist wat het betekende. En toen had hij gedacht: wat de fok, 3.500 rand is een superaanbieding, en wat had hij de afgelopen zes maanden, nadat zijn vrouw hem het huis uit had geschopt, nou voor zichzelf gekocht? Niets. Alleen het bankstel bij het pandjeshuis van Mohammed ‘Love Lips’ Faizal in Maitland. En de koelkast. En de basgitaar die hij Fritz met kerstmis wilde geven, ook een koopje bij Faizal, waar hij toevallig in september al tegenaan was gelopen. Dat was alles. Noodzakelijke spullen. De laptop telde niet mee, want hoe zou hij anders contact moeten houden met Carla?

Toen dacht hij nog niet aan Kerstmis en alle uitgaven die eraan kwamen. Hij pingelde nog eens tweehonderd rand van de fiets af, nam het geld op, kocht het ding en begon ’s ochtends te fietsen. In zijn oude rugbybroek, T-shirt en sandalen, en met die stomme valhelm op. Hij kwam erachter dat hij niet in de ideale buurt woont om te fietsen. Zijn huis staat halverwege de helling van de Tafelberg. Als je naar zee rijdt, moet je terug tegen de berg op. Of je kunt eerst naar boven rijden, in de richting van Kloofnek, om later van de afdaling te genieten, maar lijden zul je. Na een week had hij het bijna opgegeven. Totdat dokter Barkhuizen hem het vijfminutenadvies gaf.

‘Dat is mijn strategie, Bennie. Als ik geen zin heb, zeg ik tegen mezelf: “Ik hoef maar vijf minuten.” Als ik dan niet verder wil, draai ik om en ga terug.’

Hij probeerde het en is niet één keer omgedraaid. Als je eenmaal bezig bent, ga je door. En eind november werd het ineens lekker. Inmiddels heeft hij een route gevonden die hij leuk vindt: net na zes uur ’s ochtends de St. Johnsstraat af, clandestien door de Kompanjiestuin, voordat de overijverige beveiligers hun dienst beginnen. Dan neemt hij de Adderleystraat, zwaait naar de bloemenverkopers in de Goue Akker die hun voorraad van hun pick-ups laden en rijdt naar het eind van de Duncanstraat bij de haven, om te zien wat voor schepen er vandaag aan de kade liggen. Dan fietst hij langs de Waterkant naar Groenpunt en helemaal langs zee tot aan het zwembad bij Seepunt. Hij kijkt naar de zee en de berg en de mensen: de mooie, jonge, joggende vrouwen met hun lange, zongebruinde benen en wippende borsten, gepensioneerden die doelgericht wandelen, moeders met baby’s in wandelwagentjes en andere fietsers die hem groeten, ondanks zijn primitieve outfit. En dan draait hij om en rijdt terug, zestien kilometer in totaal, en hij voelt zich goed. Over zichzelf. Over de stad, waarvan hij zo lang alleen de onderbuik heeft gezien. En over zijn slimme aankopen.

Totdat zijn zoon, Fritz, twee weken voor Kerstmis op bezoek kwam en zei nee, hij had besloten dat de bas het niet meer was voor hem, hij wilde gitaar spelen. ‘*Leadguitar*, pa, *jissie*, pa, we hebben vrijdagavond Zinkplaat gezien, en je hebt die leadgitarist, Basson Laubscher, heftig, pa. Moeite-loos. Geniaal. Dat is mijn droom, pa.’

Zinkplaat.

Hij wist niet eens van het bestaan van die band.

En dat nadat Griessel al bijna twee maanden lang de basgitaar als kerstcadeau voor Fritz verborgen had gehouden. Toen moest hij weer met Hot Lips Faizal gaan praten, die op zo’n korte termijn maar één gitaar had, een fokking Fender, zowat splinternieuw en even duur. En alles wat hij aan Fritz geeft, moet hij ook aan zijn dochter Carla in Londen sturen, dus gaat hij financieel het schip in, want Anna laat hem alimentatie betalen als een gescheiden man en de manier waarop ze die berekent is hem duister. Hij heeft sterk het vermoeden dat hij wordt uitgeknepen, dat hij wordt misbruikt, want ze verdient goed op het advocatenkantoor. Maar als hij zijn mond opendoet, zegt zij: ‘Je had ook geld voor drank, Bennie, dat was nooit een probleem...’

Het morele gelijk. Dat heeft zij en hij niet. Daarom moet hij betalen. Het maakt deel uit van zijn straf.

Maar dat is niet wat nu aan hem knaagt.

Griessel zucht en loopt door, terug naar de plek van de moord. En als hij zich concentreert op de aangroeiende massa omstanders die in bedwang zal moeten worden gehouden, herkent hij plotseling de nieuwe onrust in hem.

Het heeft niets te maken met seks, financiën of honger. Het is een voor-gevoel. Alsof de dag onheil zal brengen.

Hij schudt zijn hoofd. Hij heeft zich nooit iets van dat soort onzin aangetrokken.

De Metro-agenten steken ijverige handen uit om een jonge, gekleurde vrouw in een witte jas over de scherpe punten van het hek te helpen. Ze pakt haar tas, knikt om te bedanken en loopt naar Griessel en Ndabeni toe. Ze kennen haar niet.

‘Tiffany October,’ zegt ze en ze steekt een kleine hand uit naar Bennie. Hij ziet dat die een beetje trilt. Ze heeft een bril op met een dun zwart montuur. Onder de make-up zijn sporen van acne te zien. Ze is slank, tenger onder de witte jas.

‘Bennie Griessel,’ zegt hij en wijst naar de rechercheur naast hem. ‘Dit is inspecteur Vusumuzi Ndabeni. Het is zijn delict.’

‘Zeg maar Vusi.’

‘Aangenaam kennis te maken,’ antwoordt ze en ze schudt de zwarte rechercheur de hand.

Ze kijken haar vragend aan. Ze snapt het meteen: ‘Ik ben de forensisch patholoog.’

‘Bent u nieuw?’ vraagt Vusi na een ongemakkelijke stilte.

‘Het is mijn eerste solo.’ Tiffany October glimlacht zenuwachtig. Dik en Dun van Forensisch komen nieuwsgierig dichterbij om kennis te maken. Ze schudt beiden hoffelijk de hand.

‘Zijn jullie klaar?’ vraagt Griessel ongeduldig.

‘We moeten het pad en de muur nog doen,’ zegt Jimmy, de magere. Hij kijkt naar zijn kleinere collega. ‘Bennie is geen ochtendmens.’

Griessel negeert hen. Altijd wat te mekkeren.

Tiffany October kijkt naar het lichaam.

‘Ai,’ zegt ze.

De rechercheurs zwijgen. Ze kijken alleen naar haar terwijl ze haar tas openmaakt, handschoenen tevoorschijn haalt en bij het meisje neerknielt.

Vusi komt dichterbij. ‘Bennie, ik heb de fotograaf gevraagd om foto’s te maken waarop geen... schade te zien is. Van haar gezicht. Ik wil ze laten zien hier in de Langstraat. We moeten haar identificeren. Misschien de foto’s ook aan de media geven.’

Griessel knikt. ‘Goed idee. Maar je moet de fotograaf achter zijn broek zitten. Ze zijn traag.’

‘Zal ik doen.’ Ndabeni bukt zich naar de patholoog. ‘Dokter, kunt u bij benadering zeggen hoelang ze al dood is?’

Tiffany October kijkt niet op. ‘Het is nog te vroeg...’

Griessel vraagt zich af waar professor Phil Pagel, de chef patholoog, vanochtend is. Als Pagel daar had gezeten zou hij hun een indicatie hebben gegeven van het tijdstip van overlijden met een marge van een halfuur. Hij zou een vinger in de bloedplas hebben gedoopt, zou hier wat hebben gevoeld en daar wat in het lijk hebben gepord, en zou hebben gezegd dat de kleine spiertjes wezen op de eerste rigor mortis en dat hij dacht dat ze zo ongeveer zoveel uur dood was. Hij zou dat later wel bevestigen. Maar Tiffany October heeft niet de ervaring van Pagel.

‘Geef ons dan een ruwe schatting,’ zegt Griessel.

‘Dat kan ik echt niet.’

Ze is bang om fouten te maken. Griessel loopt naar Vusi en praat zacht in zijn oor zodat ze het niet kan horen. ‘Ze ligt er al lang, Vusi. Het bloed is al zwart.’

‘Hoelang?’

‘Dat weet ik niet. Vier uur... misschien meer. Vijf.’

‘Oké. Dan moeten we opschieten.’

Griessel knikt. ‘Zorg dat je die foto’s snel krijgt. En praat met die lui van Metro, Vusi. Ze hebben videocamera’s om toezicht te houden op straat. Ook in de Langstraat. Laten we hopen dat die goed hebben gewerkt, afgelopen nacht. De controlekamer zit in de Waalstraat. Misschien is daar iets...’

‘Dank je, Bennie.’

Ze valt in slaap, tegen de muur achter de struiken.

Ze wilde alleen even uitrusten. Ze had haar ogen gesloten, was met haar rugzak tegen de muur gezakt, haar benen voor zich uitgestrekt. Ze wilde alleen heel even aan de uitputting en spanning proberen te ontsnappen. De gebeurtenissen van die nacht waren demonen in haar hoofd. Om ze te verbannen dacht ze aan haar ouders, hoe laat het thuis zou zijn, maar de berekening van tijdzones was te ingewikkeld voor haar. Als het ’s ochtends vroeg was in West Lafayette, zou haar vader achter de krant, de *Journal & Courier* zitten en zijn hoofd schudden over Joe Tiller, de footballcoach van Purdue. Haar moeder zou te laat zijn, zoals altijd, haar hakken die de trap af kletterden, te haastig, de versleten bruinleren tas over haar schouder. ‘Ik ben laat, ik ben laat, hoe kan ik nou weer te laat zijn?’ Haar vader zou de krant laten zakken, ‘Het is een raadsel, lieve,’ zeggen en vader en dochter zouden hun rituele glimlach over de keukentafel wisselen.

Die routine, die geborgenheid, die veiligheid van haar ouderlijk huis overweldigen haar met een verschrikkelijk verlangen en ze wil ze bellen, op dat moment, hun stem horen, tegen ze zeggen hoeveel ze van hen houdt. Ze voert het denkbeeldige gesprek met haar vader, die zacht en rustig antwoordt, tot de slaap haar overmamt.